

POLITIET
KRIPOS

Drap i Norge 2012-2022

Nasjonal drapsoversikt

Innhold

Nasjonal drapsoversikt 2022	3
1. HOVEDFUNN DRAP BEGÅTT I 2022	4
2. DRAPSSAKER	5
2.1. DRAPSUTVIKLINGEN I NORGE FRA 1990 TIL 2022	5
2.2. ANTALL DRAPSSAKER I NORGE I 2022	6
2.3. ANTALL DRAPSSAKER I NORGE I PERIODEN 2012-2021	6
2.4. GEOGRAFISK FORDELING	7
2.5. MODUS OG VÅPEN	8
2.6. ÅSTED	8
3. GJERNINGSPERSONER	8
3.1. ALDER	9
3.2. KJØNN	10
3.3. STATSBOGERSKAP	10
3.4. ANTALL NORSKE STATSBOGERSKAP MED TIDLIGERE ANNET STATSBOGERSKAP ..	10
3.5. DOMMER OG AVGJØRELSER	10
3.6. STRAFFEUTMÅLING	11
3.7. TIDLIGERE DOMMER I NORGE	12
3.8. ARBEIDSTATUS	12
3.9. RUSPÅVIRKNING	13
3.10. DRAP BEGÅTT AV PERSONER MED EN ALVORLIG PSYKISK LIDELSE	14
4. OFRE	15
4.1. ALDER	15
4.2. KJØNN	15
4.3. STATSBOGERSKAP	16
4.4. ANTALL NORSKE STATSBOGERSKAP MED TIDLIGERE ANNET STATSBOGERSKAP ..	16
4.5. OFFERETS RELASJON TIL GJERNINGSPERSONEN	17
4.6. RELASJON TIL GJERNINGSPERSONEN FORDELT ETTER KJØNN	17
4.7. ARBEIDSTATUS	19
4.8. RUSPÅVIRKNING	19
5. UOPPKLARTE DRAP 1990–2022	20

Nasjonal drapsoversikt 2022

Kripos fører en oversikt over drap begått i Norge eller ombord på norske skip i internasjonalt farvann. Oversikten inneholder opplysninger om forsettlig og overlagte drap etter straffeloven 1902 § 233 og straffeloven 2005 § 275. Drapsoversikten omfatter ikke drap på, eller drap begått av, norske personer i utlandet. Drapsoversikten inneholder nøkkeltall fra foregående år, sett i et tiårsperspektiv. Oversikten inneholder opplysninger om drapshandlingen, gjerningspersonen og offeret. Antallet saker, ofre og gjerningspersoner vil ikke nødvendigvis samsvare, siden en drapssak kan ha flere ofre og gjerningspersoner. Tallene i oversikten er ikke sammenholdt med folketall, dvs. antallet drapssaker per 100 000 innbyggere. Oversikten viser det faktiske antallet drapssaker, ofre og gjerningspersoner.

Drapstallene i Norge er relativt lave, og få saker kan derfor gi betydelige prosentvise utslag. En rettskraftig domfellelse er ikke et vilkår for at drapssaken skal tas med i drapsoversikten. Oversikten inneholder derfor både oppklarte og uoppklarte saker. En sak regnes som uoppklart hvis det ikke som et minimum foreligger en siktelse. Saker som henlegges som intet straffbart forhold bevist eller på grunn av tvil om forholdet er straffbart, slettes fra oversikten med alle tilhørende opplysninger. Det samme gjelder saker som er kodet om til et annet straffebed og saker hvor det foreligger en rettskraftig avgjørelse på nødverge.

Drapsoversikten bygger på tall fra politiets straffesaksregister (STRASAK) og informasjon fra saksdokumenter i politiets saksbehandlingssystem Basis Løsning (BL). Reaksjonsregisteret og personidentitets- og politiopplysningsregisteret (SSP) er benyttet for å oppdatere og kvalitetssikre registrerte opplysninger mot rettskraftige dommer. Kripos har ikke tilgang til saker som etterforskes av Spesialenheten. Oversikten vil oppdateres dersom en drapssak meldt dit, ender med domfellelse. Spesialenheten gir ut årlige rapporter om sine saker.

1. HOVEDFUNN DRAP BEGÅTT I 2022

- Det ble registrert 26 drapssaker med totalt 29 ofre og 35 gjerningspersoner.
- Det foreligger siktelse i samtlige saker.
- Det er registrert tre dobbeltdrap; ett i Oslo, ett i Agder og ett i Innlandet politidistrikt.
- I seks saker ble det registrert mer enn én gjerningsperson. Det er ingen tydelige fellestrekk i sakene med flere gjerningspersoner.
- I tre politidistrikt ble det ikke registrert drap (Finnmark, Nordland og Trøndelag).
- Kniv ble benyttet i 65 % av sakene.
- 77 % av drapene skjedde i private hjem.
- 89 % av gjerningspersonene var menn.
- 47 % av ofrene var kvinner.
- Ofrene hadde en nær relasjon¹ til gjerningspersonen i 52 % av sakene.
- Av 35 gjerningspersoner er foreløpig² fem diagnostisert med en alvorlig psykisk lidelse på gjerningstidspunktet.

---

¹ Offeret var gjerningspersonens partner/ekspartner, kjæreste/tidligere kjæreste, barn eller forelder.

² Antallet kan endre seg da flere rettspsykiatriske erklæringer er under utarbeidelse.

2. DRAPSSAKER

2.1. DRAPSUTVIKLINGEN I NORGE SISTE TI ÅR

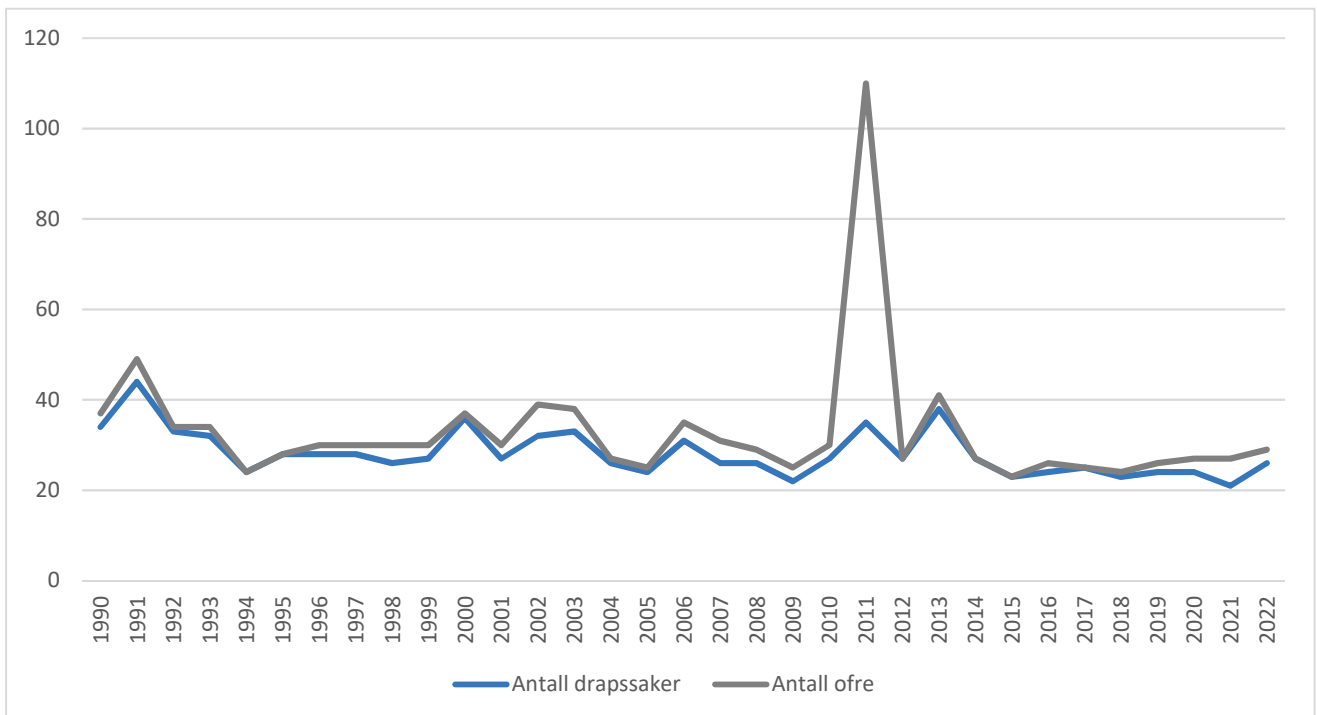
I perioden 1990-2022 er det registrert 931 drapssaker med 1084 ofre. I noen saker er det flere ofre, og antallet saker og ofre kan derfor avvike fra hverandre. Høyeste antall saker var 44 saker i 1991. Høyeste antall ofre var i 2011 med 110 ofre. De aller fleste drap i Norge oppklares.

Terrorangrepene 22. juli 2011 er registrert som to saker med 88 ofre. Eksplosjonen i Regjeringskvartalet er registrert som sak i Oslo politidistrikt og drapene på Utøya er registrert som sak i Sør-Øst politidistrikt.

Drapene i Kongsberg i 2021 er registrert som én sak med fem ofre.

Oversikten under viser at antallet drap i Norge er relativt stabilt, med unntak av det store antallet drepte i terrorangrepet i 2011.

Antall drapssaker (n=931) og ofre (n=1084) i perioden 1990–2022

2.2. ANTALL DRAPSSAKER I NORGE I 2022

I 2022 ble det registrert 26 saker med 29 ofre og 35 gjerningspersoner. Det ble registrert tre dobbeltdrap, ett i Oslo, ett i Agder og ett i Innlandet politidistrikt. Noen saker hadde flere ofre og noen saker hadde flere gjerningspersoner.

Skytingen utenfor London Pub den 25. juni ble registrert som terrorhandling og drapssak med to ofre.

Antall saker, ofre og gjerningspersoner i 2022

År	Saker	Ofre	Gjerningspersoner
2022	26	29	35

2.3. ANTALL DRAPSSAKER I NORGE I PERIODEN 2012-2021

I perioden 2012–2021 ble det registrert totalt 256 drapssaker med 273 ofre og 280 gjerningspersoner. I gjennomsnitt har 27 personer blitt drept hvert år.

Antall saker, ofre og gjerningspersoner i perioden 2012–2021

År	Saker	Ofre	Gjerningspersoner
2021	21	27	26
2020	24	27	27
2019	24	26	25
2018	23	24	23
2017	25	25	27
2016	24	26	25
2015	23	23	25
2014	27	27	30
2013	38	41	41
2012	27	27	31

2.4. GEOGRAFISK FORDELING

I 2022 ble det registrert drap i ni av tolv politidistrikter. Det ble ikke registrert drap i Finnmark, Nordland og Trøndelag politidistrikt.

I perioden 2012-2021 ble 26 % av landets drapssaker begått i Oslo politidistrikt. Færrest drapssaker ble registrert i Nordland politidistrikt.

Drapssaker i perioden 2012–2021 (n=256) og i 2022 (n=26), fordelt etter politidistrikt³

Politidistrikt	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Agder	7	1	1	3	5	1	-	1	2	1	22	2
Finnmark	-	1	-	-	1	-	1	1	1	-	5	-
Innlandet	1	1	4	1	4	1	2	2	3	-	19	2
Møre og Romsdal	-	2	2	1	-	-	1	-	-	2	8	1
Nordland	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	3	-
Oslo	8	9	8	12	4	7	6	4	1	8	67	6
Sør-Vest	1	2	1	1	-	2	3	3	3	-	16	3
Sør-Øst	5	7	2	-	5	6	4	3	2	3	37	6
Troms	-	1	2	-	1	2	-	1	-	-	7	1
Trøndelag	2	-	2	1	1	3	1	1	2	1	14	-
Vest	3	8	2	1	2	-	2	6	4	3	31	3
Øst	-	5	2	3	-	3	3	2	6	3	27	2

³ Fordelt på 12 nye politidistrikter etablert 1. januar 2016.

2.5. MODUS OG VÅPEN

Drapsmodus er kjent i samtlige saker fra 2022. I perioden 2012–2021 ble kniv og stikkvåpen benyttet i 52 % av sakene, og i 2022 var andelen 65 %.

Det ble brukt skytevåpen i tre drapssaker i 2022, hvor fire personer ble drept. Antallet saker med bruk av skytevåpen var høyt i 2021, men var i 2022 tilbake til det som har vært normalt de siste ti årene.

Drapssaker i perioden 2012–2021 (n=256) og i 2022 (n=26), fordelt etter modus/våpen

Modus	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Kniv/stikkvåpen	17	19	10	12	12	14	8	14	16	11	133	17
Stump vold	3	8	2	2	4	6	7	2	3	2	39	4
Kvelning	4	8	2	3	2	2	1	4	4	-	30	2
Skytevåpen	2	1	5	4	3	1	3	2	-	7	28	3
Annet*	1	2	7	2	3	2	2	2	-	1	22	-
Ukjent	-	-	1	-	-	-	2	-	1	-	4	-

* Blant annet drukning, gift og medikamenter

2.6. ÅSTED

De fleste drap i Norge skjer i private hjem. I perioden 2012–2021 ble 70 % av drapene begått i offerets hjem, gjerningspersonens hjem eller deres felles hjem. I 2022 var andelen 77 %.

Drapssaker i perioden 2012–2021 (n=256) og i 2022 (n=26), fordelt etter åsted

Åsted	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Felles hjem	5	12	8	9	6	6	5	7	6	6	70	9
Offerets hjem	10	8	9	4	6	9	6	7	11	6	76	7
Gjerningspersonens hjem	2	6	2	2	6	2	4	4	2	3	33	4
Offentlig sted	6	5	4	6	5	4	7	6	3	5	51	6
Annet sted*	4	7	4	2	1	4	-	-	1	1	24	-
Ukjent	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	-

*Blant annet hytte, fengsel og institusjon

3. GJERNINGSPERSONER

I drapssakene i perioden 2012–2021 ble det registrert totalt 280 gjerningspersoner. Avvik mellom antall gjerningspersoner og antall drapssaker (256) skyldes at det kan være flere gjerningspersoner knyttet til samme sak.

I fem av sakene foreligger det etter lengre tids etterforskning ingen rettskraftig dom. Gjerningspersonen anses dermed som ukjent, og disse drapene regnes som uopklarte.

35 personer er siktet for drap begått i 2022, og det er ingen saker uten en siktet eller tiltalt gjerningsperson. I seks saker er det registrert flere enn én gjerningsperson. Siktelser kan både utferdiges og frafalles i løpet av en etterforskning. Drapsoversikten oppdateres fortløpende, og antall gjerningspersoner kan derfor variere noe fra år til år.

3.1. ALDER

I perioden 2012–2021 varierte gjerningspersonenes alder på gjerningstidspunktet fra 13 til 80 år.

Ingen gjerningspersoner var under den kriminelle lavalderen i 2022. Den yngste var 20 år og den eldste 63 år.

Gjerningspersoner i Norge i perioden 2012–2021 (n=280) og i 2022 (n=35), fordelt etter alder

Alder	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
<14 ⁴	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-
15-17 ⁵	-	-	1	-	1	1	3	-	-	-	6	-
18-20	2	-	-	3	2	-	2	-	3	-	12	1
21-30	12	15	9	6	7	13	6	10	3	6	87	7
31-40	9	6	7	5	5	7	5	7	11	10	72	15
41-50	5	12	11	3	4	2	2	5	7	7	58	8
51-60	2	6	2	4	5	1	3	2	2	2	29	3
61>	-	1	-	2	1	2	1	-	1	1	9	1
Ukjent	1	-	-	1	-	1	1	1	-	-	5	-

⁴ 15 år – kriminell lavalder

⁵ 18 år – myndighetsalder

3.2. KJØNN

I perioden 2012–2021 var 88 % av gjerningspersonene menn, mens andelen i 2022 var 89 %.

Gjerningspersoner i perioden 2012–2021 (n=280) og i 2022 (n=35), fordelt etter kjønn

Kjønn	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Menn	25	35	26	22	24	22	22	22	24	24	246	31
Kvinner	5	6	4	2	1	4	-	2	3	2	29	4
Ukjent	1	-	-	1	-	1	1	1	-	-	5	-

3.3. STATSBOGERSKAP

I perioden 2012–2021 hadde 68 % av gjerningspersonene norsk statsborgerskap, mens andelen i 2022 var 77 %.

Gjerningspersoner i perioden 2012–2021 (n=280) og i 2022 (n=35), fordelt etter statsborgerskap

Statsborgerskap	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Norsk	19	29	20	14	19	20	12	18	22	18	191	27
Utenlandsk	11	12	10	10	6	6	10	6	5	8	84	8*
Ukjent	1	-	-	1	-	1	1	1	-	-	5	-

*Statsborgerskap: Albania, Iran, Litauen, Somalia, Storbritannia, Sudan og Sverige

3.4. ANTALL NORSKE STATSBOGERSKAP MED TIDLIGERE ANNET STATSBOGERSKAP

I perioden 2012–2021 hadde 14 % av de norske gjerningspersonene tidligere hatt et annet statsborgerskap. I 2022 var andelen 30 % (åtte personer). Dersom man legger sammen de som tidligere har hatt et annet statsborgerskap, og de utenlandske statsborgerne, utgjør dette 39 % av alle gjerningspersonene i perioden 2012–2021. I 2022 var andelen 46 %.

Norske gjerningspersoner i perioden 2012–2021 og i 2022 med tidligere annet statsborgerskap

Tidligere annet statsborgerskap	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
	2	7	4	2	3	2	-	1	1	4	26	8*

*Tidligere statsborgerskap: Iran, Pakistan, USA, Somalia, Tyrkia. Én gjerningsperson var statsløs.

3.5. DOMMER OG AVGJØRELSER

Det foreligger ingen rettskraftige dommer for drap begått i 2022. Dommen føres det året drapet ble begått, ikke året dommen ble rettskraftig.

Antall avgjørelser fordelt etter straffebud per januar 2023 (N=315)

Avgjørelser	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Strl. § 233, første ledd	10	24	10	7	-	-	-	-	-	-	-
Strl. § 233, andre ledd	10	9	16	6	-	-	-	-	-	-	-
Strl. § 275*	-	-	-	2	19	16	15	15	15	4	-
Ikke tilregnelig, jf. strl. § 20**	5	4	3	7	6	9	5	8	6	4	-
Henlagt gjerningsperson død	2	4	1	2	-	1	1	1	3	4	-
Ikke avgjort	4	-	-	1	-	1	2	1	3	14	35

*§ 275 etter innføring av straffeloven 2005, som trådte i kraft 1.10.2015.

**§ 20: «(...) dersom han på gjerningstidspunktet er under 15 år, psykisk utviklingshemmet i sterk grad, psykotisk eller har sterk bevissthetsforstyrrelse.»

3.6. STRAFFEUTMÅLING

Tabellen under viser gjennomsnittlig straffeutmåling i antall år og måneder i drapssaker.

Gjennomsnittlig lengde på straff, antall år/måneder, fordelt etter gjerningsår

Straffebud	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Strl. § 233, første ledd	12/4	12/2	12/1	12/8	-	-	-	-	-	-	-
Strl. § 233, andre ledd	16/1	17/6	17/1	16/3	-	-	-	-	-	-	-
Strl. § 275*	-	-	-	17/6	14/10	14/0	14/2	14/10	16/10	13/0	-

*§ 275 etter innføring av straffeloven 2005, som trådte i kraft 1.10.2015.

3.7. TIDLIGERE DOMMER I NORGE

I perioden 2012–2021 var 58 % av gjerningspersonene tidligere domfelt i Norge. Tre av dem var tidligere domfelt for drap.

I 2022 var andelen gjerningspersoner som tidligere var domfelt i Norge 74 %. Hva gjerningspersonene tidligere var dømt for, varierer. De alvorligste lovbruddene var grov kroppsskade, annen alvorlig vold og narkotikaforbrytelser. Det fremkommer ikke av materialet om gjerningspersonene var domfelt i andre land.

Gjerningspersoner i perioden 2012–2021 (n=280) og i 2022 (n=35), fordelt etter straffesakshistorikk

Straffesaks-historikk	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Tidligere domfelt	16	27	20	9	16	12	10	19	16	18	163	26
Ikke domfelt	14	14	10	15	9	14	12	5	11	8	112	9
Ukjent	1	-	-	1	-	1	1	1	-	-	5	-

3.8. ARBEIDSSTATUS

I perioden 2012–2021 var 58 % av gjerningspersonene arbeidsledige eller trygdet. I 2022 var andelen 80 %.

Gjerningspersoner i perioden 2012–2021 (n=280) og i 2022 (n=35), fordelt etter arbeidsstatus

Arbeidsstatus	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
I arbeid	6	12	9	10	4	6	7	6	7	10	77	7
Arbeidsledig	16	16	11	8	13	14	8	13	13	11	123	23
Skoleelev/ student	3	2	2	3	2	3	5	-	2	-	22	-
Trygdet	5	8	7	1	5	-	2	4	4	4	40	5
Pensjonist	-	-	-	1	-	2	-	-	1	1	5	-
Annet*	-	3	1	1	1	1	-	1	-	-	8	-
Ukjent	1	-	-	1	-	1	1	1	-	-	5	-

*Annet er blant annet hjemmeværende og personer uten arbeidstillatelse

3.9. RUSPÅVIRKNING

I perioden 2012–2021 var 52 % av gjerningspersonene ruspåvirket på drapstidspunktet. I 2022 var 54 % ruspåvirket.

Kategorien *ikke ruspåvirket* inkluderer både saker der det ikke ble gjort funn ved toksikologisk analyse, og saker der foreskrevne medisiner var brukt riktig, f.eks. bruk av angstdempende medikamenter. Kategorien *medikamenter* omfatter også illegal bruk av legale medikamenter (inkludert steroider). Det er vanskelig å vurdere graden av medikamentbruk og hva som må anses som legal bruk av foreskrevne medikamenter ut fra toksikologiske rapporter i sakens dokumenter.

Manglende informasjon om ruspåvirkning hos gjerningspersonene kan skyldes at gjerningspersonen ble pågrepet lengre tid etter hendelsen, og at en toksikologisk analyse ikke ville angitt en eventuell ruspåvirkning på gjerningstidspunktet. Det kan også skyldes at gjerningspersonen fremdeles er etterlyst og ikke pågrepet.

Gjerningspersoner i perioden 2012–2021 (n=280) og i 2022 (n=35), fordelt etter type rus

Påvirket av	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Ikke ruspåvirket	11	17	17	15	12	10	10	7	10	11	120	13
Alkohol	4	11	-	3	5	2	7	4	4	6	46	6
Narkotika	8	5	2	4	3	6	2	3	4	3	40	1
Medikamenter	2	-	1	-	1	2	-	1	-	-	7	1
Blandingsrus	1	7	10	2	4	5	3	9	7	4	52	11
Ukjent	5	1	-	1	-	2	1	1	2	2	15	3

3.10. DRAP BEGÅTT AV PERSONER MED EN ALVORLIG PSYKISK LIDELSE

I 2022 ga Kripos ut rapporten *Vold begått av personer med alvorlige psykiske lidelser*. Den viste en økning i vold begått av personer med slike lidelser de siste årene og en tendens til økning i antall foreldre utsatt for drap eller drapsforsøk. Årets Drapsoversikt inkluderer for første gang en oversikt over antall gjerningspersoner med alvorlige psykiske lidelser på gjerningstidspunktet. Alvorlig psykisk lidelse er her basert på at gjerningspersonene har gjennomgått en full judisiell undersøkelse og har blitt vurdert til å ha minst én av noen gitte diagnoser på gjerningstidspunktet.⁶

Blant de 35 gjerningspersonene i 2022 er foreløpig fem diagnostisert med en alvorlig psykisk lidelse på gjerningstidspunktet. Tre av sakene gjaldt drap på gjerningspersonens egen forelder. Antallet gjerningspersoner med en alvorlig psykisk lidelse på gjerningstidspunktet vil trolig øke. Dette da flere rettspsykiatriske erklæringer er under utarbeidelse og det foreligger informasjon om at andre enn de fem har hatt alvorlige psykiske lidelser før gjerningstidspunktet.

Gjerningspersoner med en alvorlig svikt i virkelighetsforståelsen på gjerningstidspunktet vil i hovedregelen idømmes tvungent psykisk helsevern på grunn av utilregnelighet. Det er imidlertid mulig å ha en alvorlig psykisk lidelse uten å bli idømt tvungent psykisk helsevern. Dette skjer typisk dersom gjerningspersonen fikk en rusutløst psykose på grunn av selvforskyldt rus, eller hadde en alvorlig psykisk lidelse uten at den medførte en tilstrekkelig svikt i virkelighetsforståelsen til å bli ansett som utilregnelig.

Tabellen under viser antall gjerningspersoner med en alvorlig psykisk lidelse, i perioden 2012-2021, og i 2022. I perioden 2012-2021 var det i tillegg ti gjerningspersoner som tok sitt eget liv før rettsforhandlinger, og hvor det var mistanke om alvorlig psykisk sykdom. Disse er ikke inkludert i tabellen.

Antall gjerningspersoner i perioden 2012–2021 (n=63) og i 2022 (n=5), med en alvorlig psykisk lidelse

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	Sum	2022*
Antall med en alvorlig psykisk lidelse	5	3	4	7	6	7	10	8	7	6	63	5

* Tallene kan endre seg noe da det per 05.01.23 ventes noen flere rettspsykiatriske erklæringer for 2021 og 2022.

⁶ Schizofreni, schizotyp lidelse og paranoide lidelser (F20–F29), manisk eller bipolar lidelse (F30–F31), alvorlig depressiv lidelse (F32.2, F32.3, F33.2, F33.3), rusutløst psykose (F1[0-9].5), organisk hallusinosose eller organisk paranoid lidelse (F06.0, F06.2). Koder i parentes viser til diagnosekode i den internasjonale statistiske klassifikasjonen av sykdommer og beslektede helseproblemer (ICD-10).

4. OFRE

I perioden 2012–2021 ble det registrert 273 drapsofre. I 2022 ble 29 personer drept. Det ble registrert tre dobbeltdrap. Det første i Agder politidistrikt, det andre i Oslo og det siste i Innlandet politidistrikt.

4.1. ALDER

I perioden 2012–2021 varierte ofrenes alder på gjerningstidspunktet fra 0 til 90 år. 9 % av ofrene var under 18 år.

I 2022 var det yngste offeret under ett år og det eldste 88 år.

Ofre i Norge i perioden 2012–2021 (n=273) og i 2022 (n=29), fordelt etter alder

Alder	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
<10	1	1	2	-	-	-	-	2	2	-	8	1
10-17	1	1	1	2	2	1	4	2	-	2	16	-
18-20	-	1	1	1	-	2	2	-	1	1	9	1
21-30	4	7	2	6	2	3	7	1	4	4	40	6
31-40	7	10	7	5	7	6	2	4	6	4	58	5
41-50	8	7	5	4	8	2	2	4	3	4	47	5
51-60	3	10	4	2	2	6	3	4	6	6	46	4
61>	3	4	5	3	5	5	4	9	5	6	49	7
Ukjent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4.2. KJØNN

Kjønnsfordelingen hos ofrene var jevnere enn for gjerningspersonene. I perioden 2012–2021 var 53 % av ofrene menn, mens 52 % av ofrene i 2022 var menn.

Ofre i perioden 2012–2021 (n=273) og i 2022 (n=29), fordelt etter kjønn

Kjønn	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Menn	17	24	17	11	15	14	14	10	12	12	146	15
Kvinner	10	17	10	12	11	11	10	16	15	15	127	14
Ukjent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4.3. STATSBOGERSKAP

I perioden 2012–2021 hadde 74 % av ofrene norsk statsborgerskap, mens andelen i 2022 var 90 %.

Ofre i perioden 2012–2021 (n=273) og i 2022 (n=29), fordelt etter statsborgerskap

Statsborgerskap	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Norsk	18	30	22	15	18	21	13	20	23	23	203	26
Utenlandsk	9	11	5	8	8	4	11	6	4	4	70	3*
Ukjent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

*Statsborgerskap: Somalia, Sudan og Sverige

4.4. ANTALL NORSKE STATSBOGGERE MED TIDLIGERE ANNET STATSBOGERSKAP

I perioden 2012–2021 hadde 17 % av de norske ofrene tidligere hatt et annet statsborgerskap. I 2022 var andelen 23 %.

Dersom man legger sammen de som tidligere hadde et annet statsborgerskap, og de utenlandske statsborgerne, utgjør det 38 % av alle ofrene i perioden 2012–2021. I 2022 var andelen 31 %.

Norske ofre i perioden 2012–2021 og i 2022 med tidligere annet statsborgerskap

Tidligere annet statsborgerskap	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
	2	7	5	5	2	2	1	4	4	3	35	6*

*Tidligere statsborgerskap: Irak, Somalia, Spania, Sverige, Syria og Tyrkia

4.5. OFFERETS RELASJON TIL GJERNINGSPERSONEN

Kategorien partner/ekspartner inkluderer gifte, skilte, separerte, samboere og tidligere samboere. Kjærester og tidligere kjærester er skilt ut i en egen kategori.

I perioden 2012–2021 ble 67 ofre drept av en partner eller en ekspartner. Dersom man legger til saker fra kategorien kjæreste / tidligere kjæreste utgjør dette ytterligere ni ofre. Det kan forekomme tilfeller der gjerningsperson og offeret ville vurdert relasjonen ulikt.

I 2022 ble syv personer drept av en partner eller en ekspartner. I tillegg ble to personer drept av en de hadde, eller hadde hatt, en kjæsterelasjon til.

Ofre i perioden 2012–2021 (n=273) og i 2022 (n=29), fordelt etter relasjon til gjerningspersonen

Relasjon	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Bekjente	11	10	15	7	10	12	8	6	14	9	102	12
Partner/ ekspartner	6	14	6	11	7	7	5	3	4	4	67	7
Kjæreste/tidl. kjæreste	-	-	-	-	1	1	2	2	1	2	9	2
Barn	1	2	3	-	1	-	1	3	2	2	15	2
Forelder	3	2	2	1	4	2	2	5	5	2	28	4
Annen familierelasjon	-	4	-	2	2	-	-	4	-	1	13	-
Ingen kjent relasjon	5	9	1	1	1	2	5	2	1	7	34	2
Ukjent	1	-	-	1	-	1	1	1	-	-	5	-

4.6. RELASJON TIL GJERNINGSPERSONEN FORDELT ETTER KJØNN

En gjennomgang av ofrenes relasjon til gjerningspersonene viser at det er betydelige kjønnsforskjeller. Kvinner ble oftest drept av nær familie, mens menn oftest ble drept av en bekjent. I perioden 2012-2021 ble 57 kvinner drept av en partner eller ekspartner mens dette var tilfellet for kun ti av mennene. 80 menn ble drept av en bekjent, mot 22 kvinner.

I perioden 2012–2021 ble 28 foreldre (17 mødre og 11 fedre) drept av en sønn eller datter. 25 av dem ble drept av sønner, og tre av dem ble drept av døtre. I to saker ble både mor og far drept. I begge sakene var gjerningspersonen sønnen deres.

I 2022 ble fire foreldre drept (to mødre og to fedre). Alle fire ble drept av sønnen sin.

Kvinnelige ofre i perioden 2012–2021 (n=127) og i 2022 (n=14), fordelt etter relasjon til gjerningspersonen

Relasjon	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Bekjente	1	2	5	2	1	2	1	2	4	2	22	3
Partner/ ekspartner	6	11	3	9	6	6	5	3	4	4	57	7
Kjæreste/tidl. kjæreste	-	-	-	-	1	1	2	2	1	2	9	1
Barn	-	-	1	-	-	-	-	2	-	1	4	1
Forelder	1	1	1	-	2	1	1	4	5	1	17	2
Annen familierelasjon	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
Ingen kjent relasjon	2	3	-	1	1	1	1	1	1	5	16	-
Ukjent	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-

Mannlige ofre i perioden 2012–2021 (n=146) og i 2022 (n=15), fordelt etter relasjon til gjerningspersonen

Relasjon	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Bekjente	10	8	10	5	9	10	7	4	10	7	80	9
Partner/ ekspartner	-	3	3	2	1	1	-	-	-	-	10	-
Kjæreste/tidl. kjæreste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Barn	1	-	2	-	1	-	1	1	2	1	9	1
Forelder	2	1	1	1	2	1	1	1	-	1	11	2
Annen familierelasjon	-	6	-	2	2	-	-	3	-	1	14	-
Ingen kjent relasjon	3	6	1	-	-	1	4	1	-	2	18	2
Ukjent	1	-	-	1	-	1	1	-	-	-	4	-

4.7. ARBEIDSSTATUS

I perioden 2012–2021 var 37 % av ofrene arbeidsledige eller trygdet. I 2022 var andelen 52 %.

Ofre i perioden 2012–2021 (n=273) og i 2022 (n=29), fordelt etter arbeidsstatus

Arbeidsstatus	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
I arbeid	8	18	11	10	9	3	8	7	4	13	91	5
Arbeidsledig	9	6	5	4	7	7	3	5	11	6	63	14
Skoleelev/ student	2	2	1	3	3	3	9	3	2	2	30	-
Trygdet	4	9	5	1	4	4	1	4	4	1	37	1
Pensjonist	3	1	2	2	3	5	3	4	4	5	32	4
Annet*	1	5	3	3	-	2	-	2	2	-	18	2
Ukjent	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	2	3

*Annet er blant annet hjemmeværende, barn under skolealder og personer uten arbeidstillatelse

4.8. RUSPÅVIRKNING

I perioden 2012–2021 var 39 % av ofrene ruspåvirket på drapstidspunktet. I 2022 var 52 % ruspåvirket.

Kategorien *ikke ruspåvirket* inkluderer både saker der det ikke ble gjort funn ved toksikologisk analyse, og saker der foreskrevne medisiner var brukt riktig, f.eks. bruk av angstdempende medikamenter.

Ofre i perioden 2012–2021 (n=273) og i 2022 (n=29), fordelt etter type rus

Påvirket av	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum	2022
Ikke ruspåvirket	14	21	14	18	17	16	17	15	14	18	164	13
Alkohol	4	13	2	2	3	2	5	4	5	4	44	8
Narkotika	7	3	1	1	2	2	1	1	3	2	23	-
Medikamenter	1	1	2	1	1	1	-	2	-	-	9	-
Blandingsrus	1	3	7	1	3	4	1	3	5	3	31	7
Ukjent	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	2	1

5. UOPPKLARTE DRAP 1990–2022

Som hovedregel regnes alle lovbrudd hvor politiet og påtalemyndigheten har siktet minst én person ved avsluttet etterforskning, som oppklarte.

35 drapssaker i perioden 1990–2022 har verken noen siktet, tiltalt eller domfelt etter lengre tids etterforskning, og regnes derfor som uoppklart.

Uoppklarte drapssaker i perioden 1990–2022

Gjerningsdato	Politidistrikt	Offer (kjønn/alder)
06.07.2019	Sør-Øst	Kvinne 46 år
31.05.2018	Sør-Øst	Mann 58 år
08.07.2017	Sør-Øst	Mann 36 år
11.04.2015	Oslo	Mann 40 år
24.04.2012	Oslo	Mann 31 år
30.11.2011	Troms	Mann 50 år
13.03.2011	Nordland	Mann 70 år
27.01.2010	Oslo	Mann 27 år
19.12.2009	Sør-Øst	Mann 44 år
18.12.2008	Oslo	Mann 43 år
21.08.2008	Sør-Vest	Mann 27 år
10.12.2007	Sør-Øst	Mann 41 år
14.07.2007	Vest	Kvinne 22 år
30.04.2007	Sør-Øst	Kvinne 29 år
14.05.2006	Øst	Mann 38 år
07.04.2006	Oslo	Kvinne 75 år
06.05.2004	Vest	Kvinne 31 år
03.02.2004	Oslo	Mann 23 år
20.12.2003	Sør-Øst	Mann 27 år
31.03.2003	Oslo	Mann 27 år
15.11.2002	Troms	Mann 85 år
19.07.2002	Oslo	Mann 40 år

15.04.2002	Oslo	Mann 40 år
22.10.2000	Øst	Kvinne 76 år
24.09.2000	Sør-Vest	Kvinne 20 år
01.12.1999	Oslo	Kvinne 46 år
02.07.1999	Oslo	Mann 71 år
09.01.1999	Innlandet	Mann 34 år
08.08.1996	Møre og Romsdal	Kvinne 20 år
15.07.1996	Sør-Øst	Mann 37 år
30.11.1995	Sør-Øst	Mann 71 år
30.12.1994	Oslo	Kvinne 39 år
27.08.1994	Finnmark	Mann 24 år
26.04.1994	Vest	Kvinne 37 år
27.12.1991	Møre og Romsdal	Kvinne 94 år

Nasjonal drapoversikt – Drap i Norge 2012-2011

Utgitt: 09.01.2023

Utgiver: Voldsseksjonen, Kripos